

sprejeli odsekov predlog, to je: zavrnilo so predloga tov. Erbežnika in Mlekuža.

Ker je v marcu 1938. združnik Kobal Josip prostovoljno izstopil iz načelstva, je občini zbor soglasno izvolil na to mesto zadružnika Gregoriča Vinka iz Ljubljane. Kot namestnika za načelstvo sta bila izvoljena zadružnika tov. Ambrožič Josip iz Ljubljane in tov. Ledinek Miloš iz Teznea.

Pri predlogih je zadružno načelstvo predlagalo naslednje predloge: 1. Po §§ 117. in 118. novega zadružnega zakona je treba prilagoditi naša zadružna pravila zahtevam tega zakona najkasneje v 2 letih (do septembra 1939.). 2. V to naj občini zbor izvoli 5 zadružnikov izven načelstva, kot svetovalca pa pri tej se 2 člana sedanje uprave, ki pa nimata pravice glasovanja. 3. Delo tega odseka se predloži izrednemu občnemu zboru, katerega sklicuje načelstvo v novemburu ali decembru 1938., z edino točko — Sprememba pravil.

Občni zbor je sprejel vse predloge. V odsek za pravila so bili izvoljeni naslednji zadružniki: Šmajdek Ivan, Stožice pri Ljubljani, Grčar Tit, Barje, Kržišnik Alojzij, Preska, Volavšek Anton, Teharje, in Lešnik Mirko, Maribor; iz uprave sta pridružena v odsek Kocijančič Ivan in Novak Jakob iz Ljubljane.

Na vprašanje, kako naj US proslavi svojo 40 letnico — ustanovljena v letu 1898. — je občini zbor sklenil: 1. Zadružna uprava naj

izda brošuro o US z imenikom vseh zadružnikov in zgodovinskimi ter drugimi za razvoj naše zadruge važnimi podatki. Vsak zadružnik dobi 1 izvod te knjižice brezplačno. 2. Učiteljskima domovoma v Ljubljani in Mariboru se naj nakaže kot darilo primeren znesek v gotovini. En del tega zneska naj upravi internatov porabita po svoji uvidevnosti za hrano, stanovanje ali druge primerne izdatke brezposelnih učiteljskih kandidatov. Zneska za darilo naj določi zadružno načelstvo.

Zadružnik tov. Volavšek Anton predlaga, da naj se k prilagoditvi naših pravil novemu zakonu povabi v pomoč zadružni strokovnjak. Predlog so zadružniki soglasno sprejeli.

Nadaljnji predlog tega zadružnika, da naj dobi US novo osnovo kot posmrtninsko in starostno podpora zadruge, je bil z veliko večino odklonjen. Občni zbor je naročil odseku za pravila, da prouči predlog tov. Volavška.

S tem je bil dnevni red izčrpan, za besedo se ni nihče oglasil. Tov. predsednik se je zahvalil vsem zborovalcem za zanimanje, za lepe debate in resne nasvete ter obljubil, da jih bosta upoštevala zadružno načelstvo kot zadružna uprava. Z željo, da bi se vsi navzoči zbrali na prihodnjem občnem zboru, je ob 12. uri zaključil lepo uspešno občni zbor. Iv. Kocijančič.

Prošnje za razpisana službena mesta

V prejšnji številki smo objavili razpis službenih mest. Da bodo prosilci pravilno opremili svoje prošnje, je izdalo prosvetno ministrstvo posebna navodila. V smislu katerih mora vsaka prošnja vsebovati sledeče podatke:

- primek in ime prosilca s polnim očetovim (moževim) imenom v sredi,
- verozpoved,
- kraj in srez, v katerem služi sedaj,
- kako je prišel na sedanje mesto: po prošnji, po službeni potrebi ali po kazni; navesti je štev. in datum odloka ali ukaza,
- od kedaj je na sedanjem službenem mestu,
- koliko službenih let ima,
- položajna skupina in periodska povišica,
- znanje tujih jezikov, v katerih lahko poučuje, s čim to lahko dokaže,
- zadnje tri ocene; navede se leto in ocena za to leto,
- ali je v disciplinski ali sodni preiskavi,
- ali je bil doslej v službi kaznovan, od koga in zakaj (datum in štev. odloka),
- ali je dovršil kak tečaj za ročno delo, kmetijstvo, sokoški prednjaški ali kak drugi, kje in kedaj. Ali je sposoben za pevodstvo (priložiti potrdilo v overovljenem prepisu),

Splošne vesti

— Seja glavnega odbora JUJ je sklicana v Beogradu za 9. in 10. maja. Seje se udeležijo tudi člani glavnega odbora ljubljanske sekcije JUJ, tov. Metod Kumelj, Drago Supančič, Fran Roš in Jože Zupančič. Na dnevnem redu je poleg običajnih točk in poročil tudi razprava o pravilih JUJ.

— Otroški dnevi. Pod vodstvom Jugoslovenske unije za zaščito otrok priredijo od 1. do 16. maja po vseh mestih v Jugoslaviji otroški dan. Na manifestacijah bodo sodelovali otroci ljudskih in nižjih strokovnih šol, predvsem pa tisti otroci, ki so pod javno zaščito, v dečjih domovih, Pomladke Rdečega križa, varovanosti otroških kolonij, sokoški naraščaj, skavti itd. Otroški dnevi bodo letos prvič organizirani v vseh mestih naše države. Za te dneve so predvidena tudi radio predavanja,

ki jih bodo oddajale radio postaje v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani.

— OBČNI ZBOR UCITELJSKE TISKARNE BO DNE 15. MAJA t. l. ob 10. uri v telovadnici šole na Grabnu.

— Zadruge »Dom učiteljic« je 21. aprila t. l. zbrala svoje članice na velikonočnem sestanku. Zadnje polletje se je snovanje zadruge znatno poživilo. Kupila je lepo zemljišče v okolišju Sv. Jožefa, kjer se bo v doglednem času dvigal Dom učiteljic, središče njihovega udejstvovanja, zavetje starejšim, gostoljubna streha mladim, vsem pa kulturno ognjišče in priča njihove stanovske zavednosti. Na sestanku so članice razpravljale, kako bi razširile in pospešile svoje delo, kako pritegnile ob strani stoječe indiferentne tovarišice, kako naše materialne vire, ki bi jim omogočili čim

I.

Dr. A. Debeljak:

Prag, dne 5. VIII. 1905.

Velecenjeni gospod!

Ivo Trošt in Zofka Kvedrova

Slavoljub Dobravec, to je nadučitelj Ivo Trošt, je v velikih potezih očrtan v Stanojevičevi Enciklopediji SHS. V tistem Grafenauerjevem sestavku trdi tiskarski škrat, da ta Notranjec živi na Jehici (= Ježici), toda mi vemo, da se je preselil na večna lovišča 4. X. 1937. Kdor hoče podrobneje spoznati njegov duhovni obraz, naj bere J(osipa) D(ebeveca) nekrolog v DS 1937/38. o tem »nadarjenem in večšem pisatelju, hkrati nadarjenem in spretnem glasbeniku«.

Mnogostranski kakor oče je tudi sin Jano, upravitelj meščanske šole v Ribnici, lutkar in slikar, ki je naredil veliko oltarno podobo za župno cerkev sv. Lenarta v Loškem potoku, kjer je več let učiteljval in postal skoraj rojak Zofke Kvedrove, odgojene Potočanke. Ta prasketava raketa, kakršna je bila Zofka, rojena pred 60 leti, je pisatelj Troštu naslovila mnogo pisem, od katerih mi je prijatelj Janko prepusil dve. Priobčujem jih v spomin na književnika in književnico, čeprav ga vrla moja rojakinja ni ravno premočno »potroščala« v njih. Ta ali ona podrobnost bo gotovo zanimala naše čitatelje.

Spoštovanjem pozdravlja

Zofka Kveder Jelovškova.

hitrejšje uresničenje njihovih idealnih, truda vrednih načrtov. Srečni narodi se ponajajo z mecenji; Slovenci pa gradimo svojo kulturo z žrtvami malega človeka. O, da bi skoraj stal naš Dom — priča kulturne zrelosti slovenske učiteljice!

— **Prepovedi na prejemke.** Do 1. januarja 1938. se je smela državnemu uslužbencu po 1. odstavku § 264. urad. zakona postaviti prepoved na tretjino njihovih prejemkov, toda brez osebne in draginjske doklade. Dne 1. januarja 1938. pa je stopil v veljavo nov zakon o izvršbi, po katerem je bilo dopustno poseči z izvršbo na tretjino plače in ostalih prejemkov aktivnih ali upokojenih uslužbenec. Pri tem tudi doklade niso bile izvezte. Ker je bil obstoj mnogih družin drž. uslužbenec v upokožencev s tem povsem ogrožen, se je besedilo tega zakona popravilo s § 33. finančnega zakona za leto 1938./39., ki določa, da se mora 1. odstavek § 245. izvršnega postopka dopolniti tako, da se pri naštevanju prejemkov izza besed pokojnine ali odpravnine vrinejo še besede »razen osebne in rodbinske doklade«. S to določbo je torej prvotno besedilo tega paragrafa tako spremenjeno, da je vzpostavljeno spet stanje, kakršno je veljalo do 1. januarja t. l. Rubljava je torej največ le tretjina plače ali pokojnine, toda brez doklad.

— **OPOZARJAMO** na književni oglas Učiteljske tiskarne, ki je bil objavljen v 38. številki »Učiteljskega tovariša«. Ako ga niste prečitati, storite to in izberite nujno potrebne knjige za šolske in učiteljske knjižnice. Cila zbirka 11 knjig stane skupaj 100 din in se pošljejo poštne prosto. — Vse knjige so nujno potrebne učiteljem kot priložniki za gospodarski in kmetijski pouk. Plačilo se izvrši lahko tudi v obrokih.

Najboljši trboveljski premog, suha bukova drva, bukove odpadke nudi tvrdka

„**KURIVO**“ družba z o. z.
Tyrševa cesta 31 Telefon 34-34

— **Pedagoško društvo v Ljubljani** bo priredilo v letošnjih velikih počitnicah zopet pedagoški tečaj, ki bo trajal teden dni. Do sedaj je predvidenih za tečaj 11 predavanj iz področij pedagoške teorije in pedagoške prakse. Poleg predavanj pa se bo vršil en dan tudi sestanek vseh slovenskih pedagoških delavcev, kjer se bo razpravljalo o tem, kaj je na polju slovenske pedagoške kulture najbolj potrebno in kaj naj se skuša v bodoče izvršiti. Obiskovalci tečaja si bodo ogledali tudi razstavo na poskusni šoli v Ljubljani. — Ker je že prvi tečaj Pedagoškega društva leta 1936. redno obiskovalo preko 200 učiteljev in učiteljic, upamo, da bo zanimanje za letošnji tečaj še večje.

— **Komisijiski zapisiniki** so po najnovejši odredbi potrebni pri nabavkah preko 500 din.

— **Sreska učiteljska društva** obveščamo, da bodo prejela konec tega meseca izpiške letnega obračuna za tekoče poslovno leto po stanju 31. maja 1938. Zato prosimo vse p. n. blagajnike, da dostavijo mesečne prijave za mesec maj točno v določenem roku. Istočasno apeliramo na vsa sreska društva, da poravnajo dolžno članarino sekciji v celoti najkasneje do 15. junija t. l. Nekatera društva dolgujejo sekciji že nepričakovano visoke zneske, ki jih bodo do konca šolskega leta prav težko poravnala. Vsa taka društva bodo prišla na banovinskih skupščini lahko v mučen položaj, ker se bo moralo na njej sklepati glede verifikacije njihovih zastopnikov in glede pravice glasovanja na skupščini. Pri tej priliki pripomnimo, da je morala sekcija poravnati vso članarino centrali JUJ v Beogradu v smislu organizacijskih pravil že meseca aprila, ako hoče biti na glavni skupščini polnomočno zastopana. Istotako bi morala storiti tudi sreska učiteljska društva napram sekciji. Ker pa imamo pri nas v praksi plačevanje v 10 mesečnih obrokih, bi morala društva skrbeti za to, da bi bila vsa članarina krita za vsako poslovno leto po gornjem

II.

Druga poslanica je brez tiskane glave in brez datuma. Glasi se:

Velecenjeni gospod! —

Oprostite, da Vaših črtic ne morem vporabiti v »D. P.«. Mogoče vporabite to pri kakem drugem slov. časopisu. Tako malo živahnosti je v Vašem pisanju! Kakšnemu začelniku se to še odpusti. In pa Vaš rokopis! Stavci se jeze nanj, da je strahota. In zdaj pošiljam korekturo iz Zagreba! — Skrbri imam tudi jaz čez glavo. — Moj soprog ima v bolnišnici 50 for. na mesec — predstavite si kaj je to — manj ko nič. A zato, ker je zdravnik moramo imeti veliko stanovanje, telefon itd. Vedno silim, naj gre kam na deželo — tam se zdravnikom godi, v mestu pa je treba čakati par let, dokler je kaj s privatno prakso. — Od samih računov se mi vse megli pred očmi. A pri tem še ta naša literatura! Veste, koliko mi je poslalo ljublj. gledišče za moj »Egoizem«? — 4 K 92 filira — niti pet piškavih kron ne. Vrnila sem jim te krajcarje, ki so v svojem beraštvu direktno žaljenje lit. dela. — In potem predno pri nas kaj ućakate! »Egoizem« sem napisala pred šestimi leti! — Za vsak krajcar honorarja morate beračiti in še vam ščipajo pri vsaki priliki tiste bore vinarje. Če ne bi bilo »D. P.« bi »stradala«. — Eh, in potem se repeničimo in zabavljamo čez Nemce. Oni imajo vsaj tisoč naših ljublj. in če v enem mestu človek ne prosperira, gre pa drugam. — To je v resnici tragično bitje ud malega naroda in še tako ubozega, kakor je naš. Bogme saj Dancev, Švedov, Norvežanov,

Ribičičevi „Palčki“ v ljubljanski operi

V ponedeljek, 9. maja t. l., ob 20. uri uprizori Učiteljski pevski zbor — Emil Adamič s 60 otroki z ljubljanskih šol, opernim baletom in orkestrom v proslavo materinskega dne pravljično igro tov. Ribičiča »V kraljestvu palčkov«. Marsikateremu tovarišu in tovarišici bo še v spominu triumfalen pohod palčkov iz Trsta, ki so med svetovno vojno l. 1917. obiskali Ljubljano ter v takratnem deželnem gledališču priredili več popolnoma razprodanih predstav. Časopisi so bili polni pohvale.

Pri predstavi v ponedeljek sodelujejo otroci — najboljše pevci in igralci — skoraj vseh ljubljanskih ljudskih in meščanskih šol. Vloge so tako posrečeno razdeljene in scenerija tako originalna, da bo prisostvovati igri res pravi užitek. Delo režira učit. abiturient Silvo Mehora, glasbeni del profesorja Ivana Grbea in posamezne glasbene vložke pok. skladatelja Emila Adamiča bo vodil tov. Fr. Venturini z vojaškim orkestrom. Pri naštevanju rekvizitov, ki scenerijo močno povzdignejo, ne smemo prezreti tudi tov. Miroslava Zora, ki je imel pri okrasitvi pravljične votline palčkov največ dela. Ker je čisti dohodek prireditve namenjen deloma v podporo šolskim kuhinjam v Ljubljani, deloma pa za odkup Prešernove rojstne hiše, upajo prireditelji igrice, da bodo posetili ta večer operno gledališče vse tovarišice in vsi tovariši iz Ljubljane, svojim šolskim otrokom pa obisk toplo priporočili.

principu najkasneje meseca junija. — Ponovno prosimo, storite tako in nakažite dolžne zneske sekciji pravočasno in sigurno.

Uprava.

— Se je čas, da si nabavite glasbeni priročnik »Materinski dan«, ki ga je založil pevski zbor — Emil Adamič v Ljubljani in ki stane samo 20 din. Z veliko izbiro, ki jo nudi priročnik za tako nizko ceno, odpadejo vse skrbi, ki ste jih imeli do sedaj s sestavljanjem programov za proslavo materinskega dne. Naročite delo z dopisnico takoj na naslov Učiteljski pevski zbor — Emil Adamič, Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/I. Delo prejmete z obratno pošto.

— **KOLIKO DELEŽEV LAHKO PODEPISEM PRI UCITELJSKI TISKARNI?** Po posebnem sklepu uprave ima vsak učitelj pravico, podpisati do 10 deležev, učiteljska društva in gospodarske ustanove do 50, učiteljska organizacija do 100 deležev. Deleži se plačujejo lahko tudi v obrokih! Vabimo k pristopu vse naše člane in članice, posebno pa naša društva. Se vedno je nekaj sreskih društev, ki niso zadružniki Učiteljske tiskarne.

Osebne zadeve

RAZPIS

Minister prosvete je pod III., br. 23.281 z dne 30. marca 1938. na osnovi čl. 14., točka 2., uredbice o višji pedagogski šoli, a po predlogu kraljevske banske uprave izdal razpis, s katerim so prosta na šolah za defektne otroke v dravski banovini sledeča hospitantska mesta:

za 3 učitelje in 1 učiteljico v zavodu za gluhoonemce v Ljubljani,

za 1 učitelja(a) v pomožnem oddelku v Vrnskem,

za 2 učitelja(ici) v pomožnem oddelku v Trbovljah,

za 1 učitelja(ico) v pomožnem oddelku v Rog. Slatini,

za 1 učitelja(ico) v pomožnem oddelku v Kozjem.

Za ta mesta se morejo potezati učitelji(ce), ki spolnjujejo sledeče pogoje:

Nizozemecv tudi ni dosti več, kakor je nas a kako se godi literatom teh malih narodčičev! Čisto mladi ljudje, ki napišejo par črtic dobe po 4—5 tisoč državne štipendije na leto. Poznam neko gdč. Danko, ki je napisala vsaj tridesetkrat manj, ko jaz in ne boljših stvari, pa ima že dve leti potovalno štipendijo, bila je po Francozskem in zdaj potuje po Kavkazu. — Vraga, potem se lahko piše in umetniško tudi! —

Pozdravi!

Zofka Kv Jelovšek

To je besedilo z vsemi hibami, ki jih je rodila očitvidna naglica. Več ko dobivam pred oči rokopisov te ognjeniške osebnosti, bolj sem zaverovan vanjo. Žena brez predsodkov. Žena zdravih misli. Primerjajte goreno iver: »Med inteligentnimi ljudmi naj bi odkritosrčnost nikoli ne zbudila kakih neprijetnih čustev.«

Kaj čuda, če jo je docent in primarij dr. Robida imenoval najboljšo slovensko pisateljico, govorec o potoških povestih »Iz naših krajev« (LZ 1903), pripovednik in kritik Fr. Govekar pa jo postavil nad vse kulturne delavke v Jugoslaviji splot (SN 21. IV. 38.).

Profesorica Mara Borštnikova v Ljubljani pripravila obsežno biografijo naše naslovnice. Ker je neutrudljiva avtorica »Hanke« dala v svet nešteto pisem, prosim vse srečne imetnike, naj jih dajo na uporabo omenjeni gospodični, da bo obraz in obris naša Ahasverke čim popolnejši.